

LULEÅ KOMMUN

••• Planeringsförutsättningar 2020-2022

Ökad jämlikhet

Mer jämställd
fördelning av makt
och resurser

Minskad
klimatpåverkan

Starkare ekonomi
för tillväxt

Luleå Kommunkoncern

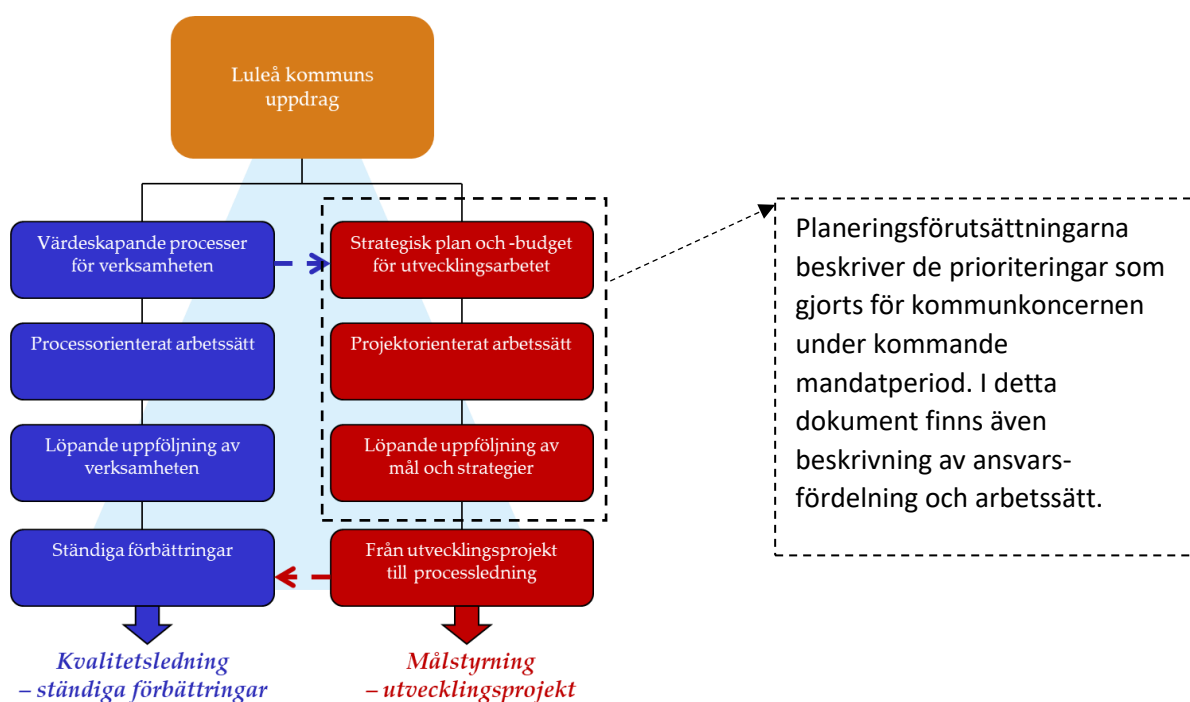
Planeringsförutsättningar 2020 – 2022

Inledning

Kommunfullmäktiges planeringsförutsättningar gäller för hela kommunkoncernen. Underlaget utgör grund för fullmäktiges beslut om utvecklingsområden för mandatperioden och årsmål.

Det är ett stöd för att utveckla och förbättra den kommunala verksamheten. Varje nämnd ska ha en bra struktur för det egna arbetet med verksamhetsplaneringen och den egna planeringen ska omhänderta de förutsättningar som läggs fast i detta dokument.

Planeringsförutsättningarna utgör även en grund för moderbolagets arbete med att ta fram ägardirektiv för bolagen i bolagskoncernen.

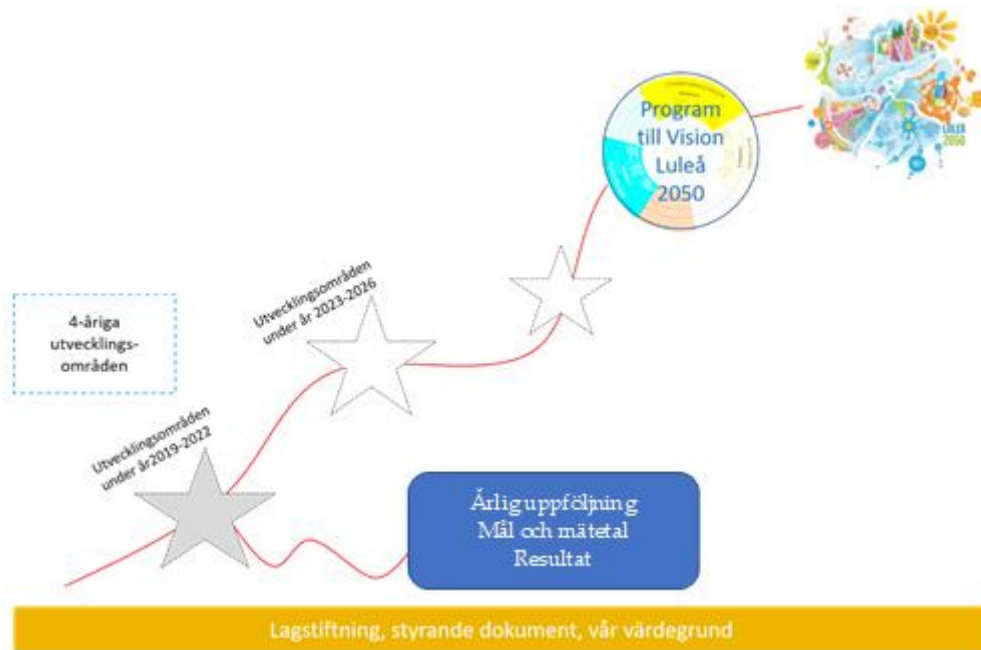
Luleå kommun arbetar med mål för verksamheterna enligt gemensam helhetsbild för styrning med kvalitetsledning och målstyrning. Målstyrningen utgår från beslutad Strategisk Plan och Budget för mandatperioden.

1. Kommunfullmäktige beslutar om en politisk plattform med utvecklingsområden för mandatperioden.
2. Nämnd/styrelse beslutar om åtaganden för att bidra till kommunfullmäktiges utvecklingsområden inom sitt respektive uppdrag.
3. Verksamheterna genomför handlingsplaner och aktiviteter med åtagande till kommunfullmäktiges utvecklingsområden och för att uppfylla nämndens/styrelsens mål.

Dokumenttyp Planeringsförutsättningar	Ärendenr 2019/548	Fastställd 2019-04-26	Giltighetstid - 2022-12-31
Dokumentansvarig Ekonomichef	Tidigare reviderad	Beslutsinstans Budgetutskottet	Dokument gäller för: kommunkoncernen

Utvecklingsområdena är politiskt prioriterade områden där kommunfullmäktige vill se en större förflyttning under kommande mandatperiod, med sikte på program till Vision Luleå 2050.

Utvecklingsområden för mandatperioden 2019–2022

För mer information om hur framtagande av dessa utvecklingsområden gjorts se avsnitt: Årets planeringsprocess

Tillvägagångssätt

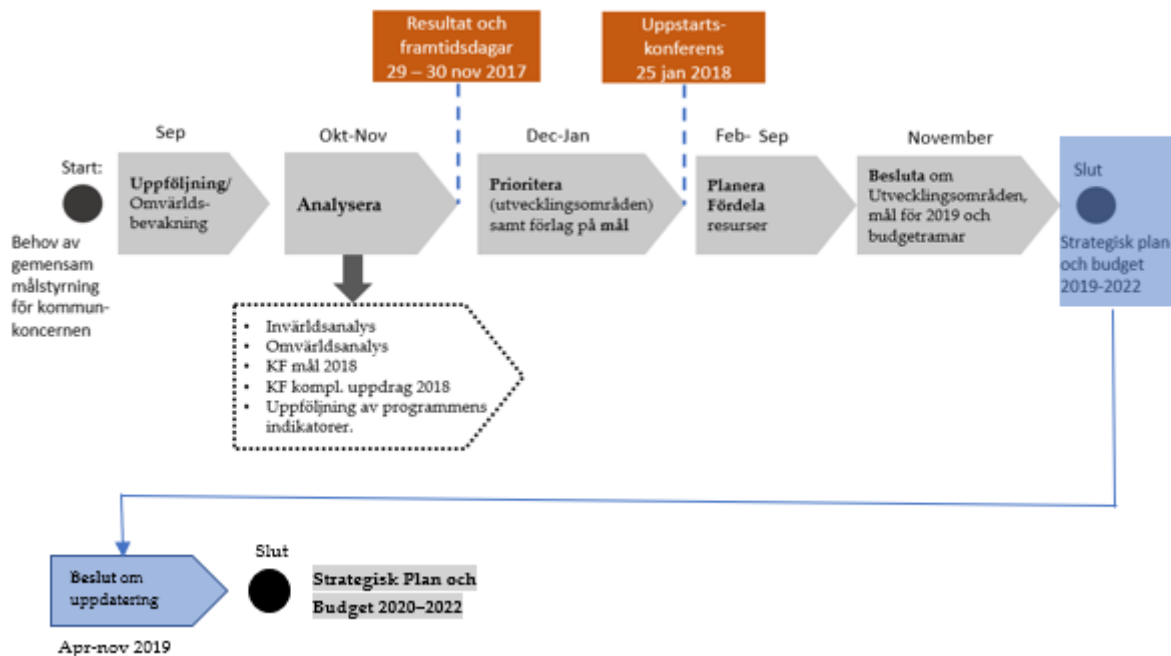
Luleå är en växande kommun – med allt fler. Behoven och kraven från medborgarna förändras och detta ställer högre krav på att kunna anpassa de kommunala verksamheterna. För att möta denna utmaning behöver kommunen jobba smartare tillsammans, bland annat behöver det bedrivas en verksamhetsutveckling genom digitalisering. Utifrån ambitionerna i utvecklingsområdet kommer pågående projekt att kopplas, men även nya gemensamma projekt initieras.

Årets planeringsprocess

Årets planeringsförutsättningar är framtagna med utgångspunkt från det arbete som genomfördes med den politiska ledningen under 2017 och 2018 vilket gav förutsättningar för planeringen under mandatperioden. En kompletterande uppföljning med den politiska ledningen och ledande tjänstepersoner har sedan skett under mars-april 2019.

Under processen 2019 prövades tanken om att ta bort de årliga mål som tagits fram på KF-nivå och delats ut till nämnder/styrelser. Grunden för detta tänkesätt är att i möjligaste mån tillämpa tillitsstyrning, där nämnder/styrelser ges mandatet att själva beskriva hur de bäst kan förbättra kommunens resultat inom de olika utvecklingsområdena.

Kontaktpersoner

Det finns en kontaktperson utsedd för respektive utvecklingsområde. Kontaktpersonen står till verksamhetens förfogande för att ge upplysningar om hur utvecklingsområdet ska bearbetas utifrån olika utgångspunkter. Följande är kontaktpersoner med direktnummer:

Ökad Jämlikhet - Barbro Müller, 4454

Mer jämställd fördelning av makt och resurser - Eira Andersson, 5012

Minskad klimatpåverkan - Lena Bengten, 3230

Starkare ekonomi för tillväxt - Jan Öström, 3123

Bakgrund

Jämlikhet syftar till alla människors lika värde, lika möjligheter till inflytande och lika livsvillkor. Under 2018 antogs ett nytt nationellt folkhälsomål om att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation (till 2048).

Social hållbarhet med ett gott liv och en god livskvalitet är målet i Vision Luleå 2050. Bland våra övergripande mål till 2050 finns: Luleås invånare har en god och jämlik hälsa, Luleås invånare är delaktiga i samhällets utveckling, Luleås invånare har ett socialt, kulturellt och fysiskt aktivt liv, Luleåborna bor i ett gott grannskap samt Luleås invånare har arbete. Dessa mål visar också vårt omhändertagande av målen i Agenda 2030 som berör jämlikhet.

Klyftorna i samhället ökar där de med sämre socioekonomiska förutsättningar som exempelvis utbildning, arbete och inkomst har en sämre hälsa. I Luleå förväntas de med eftergymnasial utbildning leva sex år längre än de med enbart förgymnasial utbildning. Skillnader i hälsa finns för olika grupper, kön, etnicitet och ålder och geografiskt i kommunen. Skillnaderna kan till stor del påverkas genom politiska beslut. Genom att kompensera för ojämlika förutsättningar i människors vardagsliv för att påverka fördelningen av makt, pengar och resurser kan jämlikheten öka. Det handlar bland annat om satsningar på utbildning, arbete, fritid, utformning av bostadsområden och fördelning av budget utifrån socioekonomisk hänsyn. Det mest kostnadseffektiva för att påverka jämlikhet är att satsa på barn och unga och att det görs i tidig ålder.

I det pågående arbetet med effektivisering är det viktigt att säkerställa att åtgärderna även bidrar till en ökad jämlikhet och inte påverkar förutsättningarna negativt.

Ökad jämlikhet i barn och ungas uppväxtvillkor

Andelen fysiskt aktiva barn på fritiden skiljer sig mellan flickor och pojkar men också mellan kommunens olika delar. Ca 20 % av barn och unga har övervikt eller fetma och bland den vuxna befolkningen är det 50 procent. Andelen ungdomar som är tobaks- och rökfria är ganska hög men det finns skillnader mellan kommunens delar. Insatser för att påverka detta kan vara direkt till barn och unga eller även genom hälsofrämjande miljöer som exempelvis parker, skolgårdar, grönområden, tillgång till idrott och kultur. Även stöd till föräldrar är viktigt.

Att klara grundskolan och gå vidare och genomföra gymnasieutbildning är viktigt och kanske avgörande för framtida möjligheter att få arbete. Skolresultaten i Luleå är goda jämfört med riket men det finns skillnader mellan resultaten i de olika skolorna. Skolan och förskolan har en särskild betydelse för att uppväga skillnader i barns och elevers skilda förutsättningar genom att arbeta kompensatoriskt men även att säkerställa likvärdighet. Förutom skolan som har huvudansvar kan skolresultaten påverkas av hur barn och unga har det i sin vardag, på fritiden och i hemmet. Att främja läsning är ytterligare något som kan göras.

Indikatorer: Geografiska skillnader för; andel fysiskt aktiva barn och unga, andel tobaksfria unga, andel och alkoholfria unga, andel behöriga elever till gymnasiet.

Öka möjligheter för unga att påverka Luleås framtid

Att unga ges möjlighet att påverka är viktigt för deras egen del men också för kommunen utveckling och attraktivitet. Unga vill vara med och påverka men en stor andel anser att de har små eller inga möjligheter att föra fram sina åsikter. Hälften vet inte hur de ska göra för att påverka.

Dialog med unga kan ske både i frågor direkt riktade till unga och i planeringsfrågor för Luleås framtid. Kontakt kan ske på många olika sätt från digitala kommunikationskanaler till direkt kontakt. Med en systematisering av ungas möjligheter till påverkan säkerställs ökade möjligheter för ungas deltagande på lång sikt. Mötesplats Ung "Navet" är en tillgänglig resurs i arbetet. Den 1 januari 2020 blir "Barnkonventionen" lag och vilket kommer att ge ökat fokus och stöd för arbetet.

Indikator: Andel unga som har möjlighet att föra fram sina åsikter.

Öka andelen långt från arbetsmarknaden som går till arbete eller studier

Arbetslösheten i Luleå ligger under riksgenomsnittet men det finns grupper som fortfarande har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden, exempelvis kvinnor i gruppen nyanlända, personer med funktionsvariationer och de som har kort tidigare utbildning. Luleå har lägre andel som börjar arbeta eller studera efter avslutade kommunala arbetsmarknadsinsatser än riket.

En ökning av andelen deltagare som går till arbete eller studier kan ske genom att identifiera arbetsuppgifter som kan avlasta ordinarie personal och erbjuda praktik, lärlingsutbildning eller subventionerade anställningar som en väg in till arbete och egen försörjning för de arbetssökande. Genom uppmuntran och handledning kan målgruppen motiveras till studier och fortbildning och därmed nå egen försörjning samtidigt som man bidrar till kompetensförsörjningen i Luleå kommun.

Indikatorer: Andel som står långt utanför arbetsmarknaden som går till arbete. Andel som står långt utanför arbetsmarknaden som går till studier.

Vad vill vi uppnå under mandatperioden

- Ökad jämlikhet i barn och ungas uppväxtvillkor
- Öka möjligheterna för unga att påverka Luleås utveckling
- Öka andelen långt från arbetsmarknaden som går till arbete eller studier

Bakgrund

Jämställdhet innebär att kvinnor och män har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter på livets alla områden. Luleå kommuns jämställdhetsarbete utgår ifrån utmaningar och målformuleringar på global-, nationell- och regional nivå. Jämställdhet inkluderas i social hållbarhet som kommunen följer genom övergripande mål och könsuppdelade indikatorer till Vision Luleå 2050.

I och med Luleås undertecknande av europeiska jämställdhetsdeklarationen CEMR utvecklas och förstärks kommunens ansvar för ökad jämställdhet genom jämställdhetsintegrering som strategi. Jämställdhetsintegrering är den strategi som såväl FN, EU och Sverige som många kommuner använder för att genomföra jämställdhetspolitiken. Strategin innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska integreras i samtliga politikområden och genomsyra alla led av beslut och genomförande.

Detta utvecklingsområde handlar om att uppmärksamma maktaspekter och resursfördelning i Luleå kommun för ökad jämställdhet. Kommunens service och resurser ska komma alla till del och utgå från människors olika förutsättningar. En central utgångspunkt är att se medborgare som kvinnor, män, flickor och pojkar med olika livsmönster, villkor och makt i samhället. Det handlar om att uppmärksamma skillnader i våra verksamheter med hjälp av könsuppdelad statistik och göra jämställdhetsanalyser som ställer frågor om vem som får vad på vilka villkor i Luleå kommun.

Mäns våld och mot kvinnor är det yttersta uttrycket för ojämställdhet. Ett brott och maktutövande som inskränker kvinnor och flickors självbestämmande och vardagsliv. Mörkertalet är stort gällande anmälningar om våld. Våldsförebyggande arbete av olika slag och med olika inriktning behövs på flera nivåer och arenor i samhället. På ett grundläggande plan handlar det om att utmana föreställningar om makt och maskulinitet som rättfärdigar våld.

Jämställd service och jämställt bemötande

Medborgare ska inte få sämre service eller bemötande för att de har ett visst kön. Jämställdhet är en rättighet men också en fråga om kvalitet i kommunens verksamheter.

Det kan handla om jämn könsfördelning i kommunens arbetsmarknadsåtgärder; en missbruksvård som utformas efter både mäns och kvinnors erfarenheter; en fritidsgård som lockar även tjejer. Det kan handla om att flytta en busshållplats till en plats där många kvinnor rör sig eller ökad trygghet på ett omsorgsboende efter ny riktlinje om nolltolerans mot våld.

Arbete kan utgå från öppna frågeställningar och könsuppdelad statistik i den befintliga verksamheten. Vad är god service, gott bemötande och vem är vi till för? Hur undviker vi diskriminering och verkar för jämställdhet? Hur mäter vi resultat för kvinnor och män? Finns det grupper eller individer som gynnas eller missgynnas med befintlig verksamhet? Vad kan vi förändra inom ramarna för vår verksamhet? Vad blir konsekvensen för kvinnor, män, flickor och pojkar om vi fortsätter som förut?

Exempel på uppföljning: *Förbättrade resultat och kundnöjdhet (könsuppdelat), Mer jämställd service och bemötande utifrån olika förbättringsåtgärder.*

Jämställd resursfördelning till kvinnor, män, flickor & pojkar

Kommuners resursfördelning är inte könsneutral. Det är inte ovanligt att större vikt läggs vid mäns livsval och prioriteringar som norm. Redovisning av endast siffror och summor osynliggör snedfördelning utifrån kön. Resurser är framförallt pengar men också exempelvis tid, tillgång till lokaler eller personella resurser.

Arbete kan handla om att i stort och smått synliggöra kvinnor, män, flickor och pojkar bakom siffrorna i våra verksamheter. Vilka grupper, organisationer/föreningar tar del av och gynnas av kommunens resurser? Vilka grupper, aktiviteter och verksamheter missgynnas? Hur kan vi kompensera för detta? Det kan handla om att basera beslut på fakta som synliggör kön och/eller föregås av en konsekvensanalys utifrån kön.

Exempel på uppföljning: *Kompensatoriska åtgärder för skev resursfördelning till individer, föreningar/organisationer/verksamheter, Antal beslut som föregås av könskonsekvensanalys.*

Förhindra och motverka mäns våld mot kvinnor

Mäns våld mot kvinnor är ett brott och omfattar alla yttringar av fysiskt och psykiskt våld, inklusive sexuellt våld samt hot om våld som riktas mot kvinnor och flickor. Målsättningen tar sikte på att synliggöra och förhindra våld, erbjuda effektivt stöd och skydd till offer samt förebygga upprepat våld.

Ett våldsförebyggande arbete med olika inriktning kan bedrivas i kommunens alla verksamheter. En gemensam utgångspunkt är jämställdhetsarbete som ifrågasätter makt och maskulinitet som normaliserar våld. Att börja tidigt med våldsförebyggande arbete inriktat på barn och unga är en väg. Att synliggöra våld och förbättra upptäckten av våld är en annan. Att erbjuda starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn samt effektivare samordning mellan kommunen och andra aktörer i samhället är ytterligare exempel. Det är viktigt med kunskapsbaserade arbetssätt, struktur för uppföljning och utvärdering.

Exempel på uppföljning: *Resultat med koppling till kommunens kvinnofridsarbete, Utvärdering på kort och lång sikt av våldsförebyggande åtgärder i verksamheter.*

Vad vill vi uppnå under mandatperioden

- Jämställd service och jämställt bemötande
- Jämställd resursfördelning till kvinnor, män, flickor och pojkar
- Förhindra och motverka mäns våld mot kvinnor

Bakgrund

Bland våra övergripande mål till 2050 finns målen; Luleå har ingen påverkan på klimatet och Luleås invånare har ett hållbart vardagsliv. Dessa mål visar även vårt omhändertagande av målen i Agenda 2030 som berör minskad klimatpåverkan. Uppföljningen av de övergripande målen kommer att ske varje år med indikatorer. Det internationella målet är att minska klimatpåverkan så mycket att den globala temperaturökningen håller sig under 1,5 grader.

Luleå har som en stad i EU-kommissionens Borgmästaravtal åtagit sig att gå längre än EU:s klimatmål. Vårt klimatmål i Borgmästaravtalet är att minska utsläppen av koldioxid med 60 % mellan år 1995 och år 2030. Arbetet för att minska klimatpåverkan måste inriktas på två olika typer av åtgärder samtidigt – att för användningen av energi och resurser både effektivisera samt att byta till förnybara alternativ. Koldioxidutsläppen är en direkt följd av användningen av fossila bränslen och ämnen av fossilt ursprung. Utsläppen kan inte renas bort utan är direkt proportionerliga till användningen.

Två tredjedelar av förvaltningarnas energianvändning sker i lokalerna och en tredjedel är transport-anknuten energianvändning. Eftersom resor och transporter domineras av fossila bränslen är det den största källan till organisationens utsläpp av koldioxid.

Halvera klimatpåverkan från egna resor och transporter

Organisationens enskilt största klimatpåverkan kommer resor och transporter. En effektivisering är att ex byta färdmedel, använda distansteknik, samåka och när det gäller byte av bränsle är det att istället för diesel eller bensin i högre grad använda förnybara bränslen som biogas, el, HVO100 med flera.

Koldioxidutsläppen från de lokala resorna i tjänsten är mer än dubbelt så stort som de långväga, 77% jämfört med 23%. Kommunens lokala resor sker med tjänstefordon, hyrbilar och privata bilar. Kommunkoncernen använder i stort sett tre olika typer av bränslen till tjänstefordonen. Diesel dominerar och därefter kommer bensin, de fossila bränslena står för 85% av energianvändningen. Etanol och el används i mycket liten omfattning. Andelen biogas har ökat (11%), biogasen är lokalt producerat av restprodukter. Biogasen passar inte för fordon som bara används utanför stadsbygden. Där behövs andra alternativ som till exempel el. Hyrbilarna är dieselfordon och ofta av en större och tyngre modell än tjänstefordonen, vilket innebär större utsläpp av koldioxid per sträcka om man jämför med tjänstefordonen. Användningen av privatbil i tjänsten har stadigt minskat. Bränsleanvändningen påverkas av den körstil som föraren har, utbildning i sparsam körning har en dokumenterat god effekt. Även alternativa färsätt i tjänsten behöver uppmärksammas som buss, cykel och promenad.

Både avfallshämtning och kollektivtrafiken har bland annat använt HVO100 som är ett förnyelsebart bränsle. Konkurrensen om detta bränsle har dock ökat kraftigt och bränslet kommer inte att vara tillgängligt framöver. Kollektivtrafiken har en ökande resande-trend och den måste säkerställas med fortsatt prioriteringar. Men en ökande trafik behöver kollektivtrafiken ett större utrymme i vägnät och på hållplatser. Snöröjning, vägunderhåll, varuleveranser med flera upphandlade tjänster innebär stora utsläpp av koldioxid eftersom utförandet helt domineras av fossila bränslen. Persontransporter som färdtjänst, skolresor mm domineras också av fossila bränslen. En utveckling av högre krav vid

Utvecklingsområde: Minskad klimatpåverkan

upphandling är möjlig. I olika investeringar finns en stor klimatpåverkan, både under ett anläggnings-, byggskede och under drift, användning, livstid. **Uppföljning:** *Koldioxidutsläpp från lokala resor i tjänsten, Koldioxidutsläpp från långväga resor i tjänsten, Energiandel förnybara bränslen till tjänstefordon, Koldioxidutsläpp per kollektivtrafikresa.*

Minska klimatpåverkan från vår måltidsverksamhet

För måltidsverksamheten kan effektivisering ske genom att minska matsvinn och byta resurs är att servera mer vegetabilier samt även mer svenskt och lokalt producerat.

Arbetet för att öka andelen vegetabilier i de måltider som serveras pågår. Det finns goda resultat och ytterligare ökning är möjliga. Även upphandling av livsmedel producerade i Sverige eller lokalt pågår. **Uppföljning:** *Behöver utvecklas.*

Minska klimatpåverkan från användningen av plaster

För plastanvändningen är de viktiga strategierna att ta bort hälso- och miljöskadliga plaster, minska användningen av engångsmaterial och byta till förnybar samt återvunnen råvara. Plaster består till 99% av fossil råvara.

Det finns goda resultat och exempel från andra kommuner bland annat kring minskad användning av engångsmaterial och ökat återbruk. Exempel som visar att de största varugrupperna är handskar, förkläden, påsar/säckar och muggar/bägare, tillsammans kan de stå för utsläpp som motsvarar drygt 1000 ton koldioxid för en kommun i vår storlek. **Uppföljning:** *Behöver utvecklas.*

Samtliga investeringskalkyler har en bedömning av klimatpåverkan

Investeringar långsiktiga och en klimatpåverkan kommer både från investeringens anläggningstid och användningstid. För att göra bedömningar av klimatpåverkan behövs ett långsiktigt perspektiv och en lämplig modell. **Uppföljning:** *Andel investeringskalkyler med en bedömning av klimatpåverkan.*

Vad vill vi uppnå under mandatperioden

- Halvera klimatpåverkan från egna resor och transporter
- Minska klimatpåverkan från vår måltidsverksamhet
- Minska klimatpåverkan från användningen av plaster
- Samtliga investeringskalkyler har en bedömning av klimatpåverkan

Bakgrund

Luleå har som ambition att växa och en kommun som är attraktiv för kvinnor har bättre förutsättningar att växa. Unga kvinnor i åldern (15 - 35 år) är därför en prioriterad målgrupp i bygget av ett hållbart och attraktivt Luleå. Befolkningsutvecklingen har dock inte motsvarat förhoppningarna. Luleå växer fortfarande men inte så mycket som avsetts vilket begränsar ökningen av skatteintäkterna och förmågan att möta den demografiska utvecklingen. Tillväxt av antalet arbetstillfällen, t.ex. riktat mot denna målgrupp, blir särskilt viktigt under kommande år.

Luleå har idag en stabil ekonomi men utvecklingen framöver är däremot problematisk. Ett högt kostnadsläge i flera av kommunens verksamheter, höga investeringar och låg befolkningsökning skapar en obalanserad ekonomi med stora upplåningsbehov. Verksamhetskostnaderna har ökat snabbare än skatteintäkterna bl.a. mot bakgrund av demografiskt driva behov men även p.g.a. en självvald expansion. Expansionen tar sig uttryck i en expansiv exploatering och ett stort nyinvesteringstryck. Detta bl.a. mot bakgrund av att Luleå under lång tid haft som ambition att växa i befolkning. Luleå har hittills klarat sin ekonomi till stor del med hjälp av engångsposter bl.a. utdelningar från kommunala bolag, reavinster från försäljningar, återbetalda AFA-premier och statligt konjunkturstöd. Sammantaget har dessa faktorer bidragit med mer än 1,6 mdkr till kommunens ekonomi sedan 2010.

Under de senaste åren har det blivit tydligt att ekvationen inte går ihop. Stora underskott prognostiseras för mandatperioden om inget görs. Kommunens tillsatte därför en extern konsultgrupp vars uppdrag var att rekommendera åtgärder för stabilisering av ekonomin och för digitala utvecklingsinsatser. Mot bakgrund av den ekonomiska utvecklingen och gruppens rapport har budgeten för 2019 reviderats. Arbetet med att revidera budgeten har medfört en ny syn på ekonomin som gränssättande och också visat på vikten att nå de finansiella målsättningarna. Fokus behöver fortsättningsvis vara på att fortsatt stärka befolkningstillväxten med fler arbetstillfällen samt att förbättra produktiviteten i de kommunala verksamheterna. Jämförelser med andra kommuner blir här viktig. Varje generation ska bära sina egna kostnader, vilket kräver ett stort ansvarstagande.

Vad kan vi göra

Jämförelser mellan kommuner i kommungruppen större städer ska göras av alla verksamheter men även andra jämförbara kommuner kan vara viktiga att se på. Det kan t.ex. avse kostnader per invånare eller kostnad per brukare eller nettokostnadsavvikelser som finns för att antal olika verksamheter. Lokalytor, förbrukning, volymmått som antal km, antal kvm eller antal timmar sådant som kan vara väsentliga faktorer för förståelse av avvikelser. Analyser av egen utveckling bör ske över en period som är längre än 3 år, som normalt sett är en för kort tid att titta på. Mycket viktigt att definiera är de kvalitetsnyckeltal som visar på kommunens leverans till medborgarna t.ex. brukarundersökningar eller kvalitetsmätningar.

Att mäta produktiviteten i våra processer är viktigt. Här är saker som ledtider, ställtider, genomströmning och handläggningstider exempel på saker som behöver kunna mätas. Medborgarundersökningen beskriver prioriterade områden för olika befolkningssegment. Undersökningen kommer i februari varje år. Kommunikationskontoret gör även varje höst en riktad uppföljning mot befolkning i ålderssegmentet 18-35 år. Statistik angående arbetstillfällen och antal förvärvsarbetande kommer från SCB varje år liksom bostadsstatistik.

Vad vill vi uppnå under mandatperioden

- Öka Luleås attraktionskraft för unga kvinnor (15 - 35 år)
(Mäts av Kommunikationskontoret i en riktad undersökning varje höst.)
- Öka antalet arbetstillfällen (netto) med 500 st per år
(Mäts genom statistik från SCB.)

Anvisningar inför planeringen

I de föreliggande planeringsförutsättningarna har den politiska ledningen beslutat att KF-målen är de utvecklingsområden som fastställdes under 2019. Det innebär att de årsmål som då togs fram inte längre är ett direktiv utdelat från kommunfullmäktige till utpekade nämnder/styrelser. Grunden för detta är att fullmäktige vill basera styrningen på tillit och utgå från verksamhetens uppdrag. Utvecklingsområdena är politiska prioriteringar där fullmäktige vill se större förflyttningar under mandatperioden. Här förväntas nämnder/styrelser bidra med åtaganden som svarar mot fullmäktiges prioriteringar utifrån respektive uppdrag.

Hur fungerar övergången rent praktiskt i Stratsys?

Utgångspunkten är att det för 2019, per utvecklingsområde, finns specificerade och utdelade KF-mål som har mätetal kopplade till sig från fullmäktige. Därutöver har nämnder/styrelser kompletterat med aktiviteter och ytterligare nyckeltal. För 2020 kommer fullmäktige endast att dela ut utvecklingsområdena som KF-mål. De liggande KF-målen kommer att rödmarkeras för borttagning per 31 augusti. Under tiden fram till dess kan nämnder/styrelser koppla om mätetal och aktiviteter från rödmarkerade KF-mål till rätt utvecklingsområde. Historiken mellan de gamla KF-målen och utvecklingsområdena, från 2019 till 2020, kommer inte att kunna läsas i Stratsys för 2020.

Hur ska vi tänka beträffande mål?

Grundläggande är att antalet mål inte ska överstiga antalet medel, det vill säga det ska inte sättas fler mål än det är möjligt att nå. Ett mål är en utmaning som ska vara möjligt att nå med en viss ansträngning. Det finns huvudsakligen två olika slags mål: *strävansmål* (ibland även kallade drivande mål som handlar om att ge en riktning) och *resultatmål* (som är direkt mätbara).

I den terminologi som tillämpas i Stratsys finns endast begreppet mål och det kommer inte att ändras. Utvecklingsområdena är att betrakta som breda strävansmål och dessa ska förtydligas via mätetal och aktiviteter. Ett exempel på hur det går att resonera där är att titta på hur de tidigare årsmålen kan omvandlas till mätetal:

Mål (2019)	Mätetal/Mått		Mål (2020)	Mätetal/Mått
Öka andelen behöriga elever till gymnasiet (Ökad jämlikhet)	Betyg i åk 9 – behöriga till yrkesförberedande program, fördelat geografiskt och på kön	⇒	Ökad jämlikhet	Öka andelen behöriga elever till gymnasiet: Betyg i åk 9 – behöriga till yrkesförberedande program, fördelat geografiskt och på kön
	Andel legitimerade lärare till prioriterade områden			Öka andelen behöriga elever till gymnasiet: Andel legitimerade lärare till prioriterade områden

Uppföljningen för 2020 till fullmäktige kommer att ske med resultatfokus på utvecklingsområdet. Nämnden/styrelsen ska kort och kärnfullt beskriva sin förflyttning och sätta färg enligt gällande tillämpning för det.

Tidsplan - 2019

26 april

Budgetutskottet behandlar planeringsförutsättningarna.

28 maj

Koncernstyrelse behandlar planeringsförutsättningar.

20 augusti

Koncernstyrelse behandlar ägardirektiv och mål för bolagen.

30 augusti

Sista datum för nämnderna att lämna förslag på kompletteringar till planeringsförutsättningar med preliminära ramar (drift + investeringar).

6 september

Kommundirektörens ledningsgrupp fastställer förslag till Strategisk Plan och Budget 2020-2022.

13 september

Strategisk Plan och Budget 2020-2022 presenteras för den politiska ledningen.

25 september

Budgetutskottet behandlar Strategisk Plan och Budget 2020-2022.

3 oktober

KÖS informeras om Strategisk Plan och Budget 2020-2022.

7 oktober

Kommunstyrelsen behandlar Strategisk Plan och Budget 2020-2022.

21 oktober

Kommunfullmäktige beslutar om Strategisk plan och budget 2020-2022.

31 december

Sista dag för nämnderna att anta verksamhetsplaner med fördelning av kommunbidraget på olika verksamhetsområden. Mall för verksamhetsplan finns i Stratsys.

2020 januari

Kommunfullmäktige delges nämndernas verksamhetsplaner, internbudget och åtgärdsbeslut.